

bb 60. /kádár jános ... 1. folyt./ m

megállapodtak abban, hogy megerősítik a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottságot, amely a feladatokat részletesen kidolgozza és végrehajtását biztosítja, meggyorsítja a dunán létesítendő közös nagy vízierőmű építési előkészületeit, hogy az építkezések mielőbb elkezdődjenek.

a két ország állampolgárainak megkönnyítik egymás országai-ba utlevél nélküli utazását, az utazáshoz kedvezőbb feltételeket biztosítanak. mindez növelni fogja a kölcsönös látogatásokat és a turista forgalmat, s megkönnyíti, hogy kölcsönösen jobban megismerjék a két országot és a szocializmus építését.

a két párt és a két ország közötti együttműködés szellemében megállapodtak abban, hogy az elkövetkező időszakban párt és kormányküldöttségek kölcsönös látogatást tesznek.

a megbeszélés során ugyancsak behatóan foglalkoztak a nemzetközi munkásmozgalom és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseivel. ezek kapcsán is megmutatkozott mindkét párt rendíthetelen hűsége a marxizmus-leninizmus elveinek, s a 81 kommunista és munkáspárt moszkvai nyilatkozatához.

a találkozó meleg baráti légkörben zajlott le és az összes tárgyalott kérdésekben kifejeződött a nézetek teljes azonossága.

x x x

a találkozás alkalmával kádár jános, antonin novotny és a többi elvtársak, a szlovák kommunista párt első titkárának, a dubček elvtársnak kíséretében megtekintették bratislava új épülő lakónegyedét. kádár jános elvtárs és a kíséretében lévő elvtársak koszorút helyeztek el a szovjet hősök emlékművén. a találkozón résztvevők tiszteletére 1963. október 3.-án este a szlovák kommunista párt központi bizottságának elnöksége és a szlovák nemzeti tanács vacsorát adott.

x x x

kádár jános elvtárs és kísérete pénteken délben hazaérkezett budapestre. /mti/

16.45/n

-2-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiumei út 6-7. Telefon: 189 490, 359 681
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 5.

bb 1. huszezer kötetes könyvtárat kap az üllői uti lakótelep

i hi/hné/m/zs

1963. október 5.

a budapesti tanácsok támogatásával az idén a központi és a kerületi szabó ervin könyvtárak több mint 120.000- kötettel gyarapodtak.

az állomány fejlesztése mellett jelentős összeg jut új, korszerű könyvtárhelyiségek létrehozására, a meglévők felújítására is. az üllői uti lakótelepen például minden igényt kielégítő modern könyvtár építése kezdődött meg, mintegy kétfélmillió forint költséggel. a legkultúraltabb kölcsönzési módszerrel, az úgynevezett szabadpolc-rendszerrel működő intézménynek külön felnőtt-, külön gyermek-olvasóterme és kölcsönző részlege lesz. a fejlődő telep első önálló könyvtárában 20.000 kötet várja majd a környékbeli olvasókat.

a 11. kerületi könyvbarátok igényeinek jobb kielégítésére szintén többmillió forintot fordítottak meg. a karinthy frigyos uton levő könyvtár ugyanis „kinőtte”, jelenlegi helyiségeit, s új otthonba költözik, ahol szabadpolcos könyvtárként működik majd.

a peremkerületekben is megkezdődött a könyvtárépületek korszerűsítése. budafokon a tóth józsef utcai könyvtárat új helyiség hozzáépítésével bővítik, óbudán pedig a 21-es számú könyvtár kap új, a mostaninál tágasabb, szebben berendezett otthont. /mti/

-1-

le

bb 2. új rajzfilmsorozat a tv-ben

i s/gk vm fm

1963. október 5.

a magyar televízió október 12-én új műsorral kedveskedik legfiatalabb nézőinek. ekkor kezdődik a televízió új rajzfilmsorozata, a „foxi-maxi”, ez a sorozat az amerikai televízió egyik legnépszerűbb műsora, s az örökké tréfás foxi-maxi és egy cirkusztársulat tagjainak kalandjait meséli el./mti/

- . -

bb 3. a jövő év augusztusában és szeptemberében rendezik meg a 65. országos mezőgazdasági kiállítást és vásárt

i ie vm ká

1963. október 5.

a földművelésügyi miniszter utasítást adott ki a jövő évi országos mezőgazdasági kiállítás és vásár megrendezéséről. ezek szerint a soronkövetkező, 65. országos mezőgazdasági kiállítást és vásárt 1964 augusztus 28- és szeptember 20. között tartják meg. a kiállítás fő célkitűzése - mint a miniszteri utasítás megállapítja - a nagyüzemi mezőgazdasági termelés növelését elősegítő módszerek és eszközök, valamint a korszerű termelési eljárások szemléltetése. ezzel összefüggésben a kiállítás fontos feladata, hogy bemutassa a legkiválóbb termesztési és tenyésztési eredményeket és ismertesse az élenjáró gazdaságok tapasztalatait.

a miniszteri utasítás részletesen intézkedik a kiállításon való részvétel és a jelentkezés módjairól, valamint a kiállított anyagok bírálatának és díjkiosztásának rendszeréről./mti/

- . -

bb 6. virágzó kövek a debreceni botanikus kertben

vid j vm ká

1963. október 5.

a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem botanikus kertjében páratlan érdekességet találnak a látogatók. most virágznak a délafrikai kalahári-sivatagból származó pozsgás növények. ezek színnel és formájukkal meglepetésig hasonlítanak a sivatag kavicsaihoz. a növény mindössze két husos levélből áll és ezek közül bukkan elő a nagy, selymes fényű, fehér vagy sárga virág. az októbertől délutánig pompáznak, napnyugtával becsukódnak a virágszirmok. szinte órapontossággal a következő nap delén megismétlődik a nyitás./mti/

- . -

le

-2-

bb 4. elszalasztotta a főnyereményt, sikkasztással „vigasztalódott”, - két és féleves szabadságvesztésre ítélték

i bc/hné/m/zs

1963. október 5.

vörös Antal, az asztalos Sándor utcai szabadkassza közért-üzlet vezetője a tavalyi 52. játéknéven feledékenységből elfelejtette bedobni kitöltött lottószelvényét. a húzás után megdöbbenéssel látta, hogy ötös találatra lett volna.

elszalasztott szerencsáját bűnös úton szerzett pénzzel próbálta megragadni: rendszeresen hozzányult a bevételhez, s abból hetenként 500-2500 forintot elvett. a pénzt nagyrészt szelvényvásárlásra fordította, kisebb részben elszórakozta. a szerencse azonban most már nem szegődött mellé, s rövidesen egyre nagyobb hiány mutatkozott az üzletben. ehhez hozzájárult az is, hogy elhanyagolta az áruátvételt. egy személytől nagyobb tétel árut vett át, jóllehet tudta, hogy az büncselekmény útján jutott az illető birtokába.

a központi kerületi bíróság Vörös Antalt sikkasztásért, orgazdaságért és hanyag kezelésért két évi és hathónapi szabadságvesztésre ítélte és kötelezte, hogy az okozott 41.000 forint kárt térítse meg. /mti/

- . -

bb 7. eszperantót is taníthatnak az iskolákban

i vt/hné/m/zs

1963. október 5.

a művelődésügyi minisztérium tájékoztatása szerint az eszperantó nyelv is tanítható az általános - és a középiskolákban. az eszperantót az általános iskolák 5-8. osztályában tanfolyam keretében, a középiskolákban mint idegen nyelvet, rendkívüli tárgyként oktatják.

az eszperantót azok a pedagógusok adhatják elő, akik a magyar eszperantó szövetség nyelvoktatói tanfolyamát elvégezték és részükre a szövetség működési bizonyítványt adott. a középiskolákban használható tankönyv Baghy Gyula eszperantó nyelvkönyve, az általános iskolák az oktatáshoz szükséges jegyzetet és tananyagbeosztást a magyar eszperantó szövetségtől /budapest, 5. Petőfi Sándor utca 17/ kaphatják meg. szakmai és módszertani tanácsokért ugyanide fordulhatnak a tanintézetek. /mti/

- . -

le

-3-

bb 5. csucsszezon az édesiparban - 24 vagon tételapó figura és 320 vagon szaloncukor készül

i to/tm vm vg

1963. október 5.

az „édes,, gyárakban már igazi tételapó és karácsonyi hangulat uralkodik. a magyar édesipari vállalat gyáregységeiben teljes erővel dolgoznak azon, hogy mikulásakor ne maradjanak üresen a cipők és karácsonykor a fenyők. az idén az előző évinél is több édességet igényelt a kereskedelem, jóllehet a múlt évi termelés - a csokoládé-árak leszállításának eredményeként - rekordnak számított.

a tételapó-figurákból 4 vagonnal kért többet a kereskedelem, mint tavaly. így 24 vagon különböző méretű üreges csokoládé tételapót, a múltévi 7 vagon helyett pedig 11 vagon karácsonyfa-függelék készül. bővül a választék is. a diógyőri édesipari gyárban működik már a külföldön vásárolt csokoládé-figura-formázógép, s így a belkereskedelemnek is jut csokoládéból készült üreges fenyőfa-függelék. nem fog hiányozni a szaloncukor sem. - a tavalyival körülbelül azonos mennyiséget, 320 vagonnyit gyártanak belőle. sok éves tapasztalat alapján ennél többre nincs is szükség, de a minőségi igények évről-évre növekszenek. egyre több finomabb, - krém, csokoládéba mártott és desszert - szaloncukrot kér a kereskedelem. az idén az egész mennyiségnek 10 százaléka lesz ilyen minőségű.

az édesipar termelésének egy része már a kereskedelem raktáraiban van, s a gyárakban úgy dolgoznak, hogy a mikulási édességek utolsó tételét november 20-ra, a karácsonyra valókat pedig - köztük a szaloncukrot is - december első napjaiban átadjassák a kereskedelemnek./mti/

20.20/n

-. -

-4-

bb 8 138 nyelvtanfolyam békés megyében

i vid/fm-Lm fm

1963. október 5.

a tit békés megyei szervezete - a tavalyi 72-vel szemben - az idei oktatási évadban 183 nyelvtanfolyamot szervezett, a hallgatók az idén már hanglemezre, magnetofonszalagra vett szövegek alapján tanutják a helyes kiejtést./mti/

-. -

bb 9. modern folklór-tánckompozíciókra, televíziós szereplésre készül a mecsek együttes

vid tné-Lm fm

1963. október 5.

a pécsi mecsek együttes az idén is újabb érdekes műsorral örvendezteti meg nézőit. az együttes - amely ebben az évben ünnepli fennállásának 10. évét - modern folklór-tánckompozíciók előadására készül. modern felfogásban adják majd elő az ostor, az évszakok, a szőlőérés, a hosszúhetényi-szvit, a végtelen menet, a kádár kata című táncokat.

a pécsi együttes ebben az évadban nyolc alkalommal szerepel az ország más városaiban, és résztvesz az országos táncfesztiválon. a három kategóriában - a kicsinyek, a 14-18 évesek és a felnőttek kategóriájában - működő táncgyüttes tagjai közül a kicsinyek már novemberben a televízió kamerái elé állnak: a malomnak nincsen köve című zenés- táncos népi játékot adják elő./mti/

-. -

bb 10. táblákkal jelölik meg a szabolcsi műemlékeket

vid fm/tné-Lm fm

1963. október 5.

szabolcs-szatmár megyében csaknem 500 műemléket, illetve műemlékjellegű épületet tartanak nyilván. a megyei műemlékvédelmi bizottság táblákkal jelölik meg az épületeket, s ismertető füzetet jelentet meg róluk. a tervek szerint a műemlékekről és környezetükről filmet is készítenek./mti/

-. -

8.30/a

- 5 -

838 2. rész

bb 11. tető alá kerültek a tavaszi árvizkárosultak új házai

i sb/lk szb vg

1963. október 5.

A tavaszi gyors hó olvadástartól és esőzéstől keletkezett árvíz és belvíz 2010 lakóházat rongált meg és 936-ot döntött össze az országban. Baranya, Csongrád és Szabolcs megye kivételével mindegyik megyében károkat okozott a víz.

az épületek helyreállításához és az újjáépítéshez jelentős segítséget nyújtottak a károsultaknak. hosszulejratu - 25 évre szóló - és kamatmentes kölcsönöket kaptak, amelyek az összes építési költségeket fedezik. így összesen 101 millió forintot biztosított a pénzügyminisztérium ezekre a váratlan kiadásokra. az építésügyi minisztérium és a tanácsok építésügyi hatóságai díjtalanul adták át az új lakóházak tipusterveit és műszaki szakértők segítették az építkezéseket. sok megyében a tanácsok operatív bizottságot alakítottak, hogy meggyorsítsák a károsultak építkezéseit és segítsék az anyagellátását.

az összedőlt házak csaknem kivétel nélkül vályogépületek voltak, s jelentős részüket pedig azért érthette kár, mert árvédelmi okokból tiltott helyeken, a folyók és patakok árterületén, illetve hullámterén épültek. ezeknek a háztulajdonosoknak új telkeket adtak a tanácsok, hogy most már biztonságosan helyen építhessék fel otthonaikat. előírták azonban, hogy vályoggal nem alapozhatnak épületeket. ezért betonból, kőből vagy téglából készítették az új alapokat és az épületek 60-100 centiméter magas lábazatát. az így megerősített új házakat most már akkor sem tudja megrongálni a víz, ha a kőlábazatra ismét vályogfalat építenek.

a hivatalos állami támogatáson kívül sok segítséget nyújtottak a károsultaknak a kish-szervezetek és más tömegszervezetek, valamint a gyárak, az üzemek, az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek dolgozói. a társadalom közös összefogásának eredményeként a károsultak már befejezték a megrongálódott házak helyreállítását. elenyésző kivételtől eltekintve már mindenütt tető alá kerültek a rombadólt épületek helyett emelt új lakóházak is. így a károsultak még a nagy hidegek előtt elfoglalhatják új otthonaikat.

megkezdődött a szeptemberi nagy felhőszakadás miatt keletkezett épületkárok helyreállítása is. a víz szeptemberben lényegesen kevesebb lakóházat rongált meg mint tavasszal. a tanácsok vizsgálatai alapján a tavaszi 101 helyett 6,4 millió forintba kerül a megsérült és rombadólt lakások felépítése. a javításra szoruló épületek száma mégis megközelíti a 300-at és több mint 30 lakóházat pedig újjá kell építeni. a teljes újjáépítéssel azonban várni kell tavaszig, mert az őszi esőzés és a téli hideg tönkretenné az épülőben levő tető nélküli házakat. a rákos és a szilas patak az idén már kétszer lépett ki medréből és a legutóbbi elöntés olyan házakat is megrongált, amelyeket a tavaszi károsultak már rendbe hoztak.

/folyt.köv./

9.00/a

006 Zrel

- 6 -

bb 11. /tető alá kerültek... 1. folyt./- szb

a helyreállítások meggyorsítására az építésügyi minisztérium most javaslatot terjesztett a pénzügyminisztérium elé. többek között azt indítványozza, hogy a tavaszi segítséghez hasonlóan most is száz-százalékos építési kölcsönt kapjanak a károsultak legalább pest megyében, ahol a legnagyobb rombolást végezte a felhőszakadás. az em szakigazgatási főosztálya azonban azt is indokoltnak tartja, hogy a rákos és a szilas patak mentén másodszor megsérült házak építési költségeit az állam vállalja magára. /mti/

--

bb 12. magyar tudós munkájának nemzetközi elismerése

i tz/sze szb vg

1963. október 5.

a nemzetközi geodéziai és geofizikai unio berkeleyben - kaliforniában - tartott 13. közgyűlése a most megalakított nemzetközi geotermikus bizottság tagjává választotta dr. boldizsár tibor egyetemi tanárt.

a választás - amely egyúttal az egész magyar tudomány nemzetközi megbecsülését is jelenti - elsősorban annak az elismerésnek, hogy tíz évvel ezelőtt az egész európai kontinensen első ízben a magyar professzor végzett méréseket a föld belsejéből a felszínre áramló meleg mennyiségének meghatározására. ezeknek a vizsgálatoknak köszönhető, hogy jelenleg ilyen szempontból hazánk az egész világ legjobban átkutatott területe. ugyancsak ezek a vizsgálatok fedték fel, hogy a földi hőáram a kárpát-medencében feltűnően nagy, a világtátlagnak mintegy kétszerese.

ez a tény pedig nemcsak a geofizika tudománya számára ad fel izgalmat kérdéseket, hanem nagy a jelentősége a gyakorlati élet, elsősorban hazánk energiaellátása szempontjából is. ennek a jelentőségnek ugyanis az a következménye, hogy hazánkban már 1 500 - 2 000 méteres mélységben száz celsius fokos, sőt helyenként még ennél is melegebb víz található. s az eddigi vizsgálatok kiderítették azt is, hogy a földalatti forró víz hasznosítható melegtartalma jóval nagyobb, mint amekkora hőmennyiséget hazánk kőolaj- és földgázvágyának eltüzelésével nyerhetnénk. /mti/

--

9.12/a

020 Zrel

- 7 -

bb 16. kapunyitás a népfrent-akadémiákon - előkészületek az öregek hetére - csaknem 200 népfrent-rendezvény október első felében

i di/tm szb zs

1963. október 5.

eseményekben gazdag napok következnek a budapesti népfrent-bizottságok életében: csupán október első két hetében csaknem 200 összejövetelt, baráti beszélgetést, klubdelutánt, kisebb-nagyobb tanácskozást rendeznek. a jól sikerült „indítás” után például máris napirendre került a főváros gyümölcsfáinak védelmére kibontakozott akció fejlesztésének ügye, s az október első felére összehívott egyik központi tanácskozáson erről tárgyalnak majd a népfrentmozgalom hivatásos munkásai és az akció önkéntes segítői.

tovább „gyűröznék”, a légymányoson rendezett lakásépítési ankét hullámai is. legközelebb a népfrent hat kerületi titkárnak részvételével tapasztalatcserét tartanak, s megvitatják, hogyan hasznosíthatnák már a közeljövőben a lakosság és a szakemberek részéről elhangzott bírálatokat, javaslatokat.

számos aktuális és közérdekű kérdés megvitatása szerepel a kerületi események, összejövetelek napirendjén is. az újpesti népfrentbizottság vezetői például a kerület ifjú pedagógusai-val találkoznak, hogy megosszák velük a pályakezdés gondjait, megbeszéljék, hogyan segíthetnék legeredményesebben felelősségteljes munkájukat. Zuglóban a kgst tevékenységéről rendeznek előadást, a 20. kerületi aktivisták munkaprogramjában pedig az öregek hetének előkészítése szerepel.

a közeli napokban egyébként fővárosszerte megkezdődnek az 1963-64-es népfrent-akadémia előadási. az 5. kerületben a művelt asszony - modern otthon, s a barangolás a nagyvilágban, újpesten az alkoholizmus-elleni küzdelem és a társadalmi bíróságok feladatai című témával nyitják a „tanévet”, a csoportos beszélgetések, békegyűlések és az egyéb nemzetközi kérdésekkel foglalkozó összejövetelek napirendjén változatlanul a béke és egymás mellett élés témái szerepelnek leggyakrabban. csaknem minden kerületben megemlékeznek a béke világmozgalom kibontakozásának 15. évfordulójáról is. /mti/

--

9.20/a

- 8 -

9.20/a
9.20/a

bb 13. újfajta kávéörögép készül szombathelyen

vid te-lm ki

1963. október 5.

újfajta, modern kivitelű, úgynevezett bk-10-es kávéörögép készül a szombathelyi öntőde és fémmegmunkáló vállalatnál. az új gép óránként 10-15 kiló kávét őröl meg. az idén 850, jövőre pedig 1650 ilyen kávéörögöt készítenek. /mti/

--

bb 14. „prizma-falvak”, a szabolcsi termelősövetkezetek határában

vid j-lm ká

1963. október 5.

szabolcs-szatmár megye termelősövetkezeteiben és állami gazdaságaiban jó termést takarítanak be burgonyából. különösen a néhány évvel ezelőtt meghonosodott kisvárdai nemesítésű rózsza, boldogító és aranyalma-fajták hozama emelkedett jelentősen. a megye nagy burgonyatermelő gazdaságaiban, vencsellőn, tiszabercelen, rakamazon, dögén, mándokon, nagyecseden elérték a 100 mázsán felüli holdankénti átlagokat. a betakarítás jól halad. mintegy félezer nagyteljesítményű szedőgép és csaknem 20 000 termelősövetkezeti tag dolgozik a burgonyaföldeken, és így naponta 3 500-4 000 hold termése kerül kupacokba. valóságos „prizma-falvak”, épülnek a szövetkezetek határában. a nagyecsedei rákóczi termelősövetkezet 1000 hold burgonyatermésből például 1000 darab egyvagonos prizmát készítenek, amely akkora területet foglal el, mint egy közepes nyírségi község. a mándoki új élet termelősövetkezet 30 000 mázsa burgonyát tárol egyik bekötő-utja mentén.

a szabolcs-szatmár megyei közös gazdaságok az ideig 80 000 hold burgonyatermésnek több mint felét betakarították már, és felszabadult földek kétnarmadát előkészítették vetés alá. /mti/

--

bb 15. nagyhalászat a dunántúlon

vid j-lm ká

1963. október 5.

a tolna-baranya megyei halgazdaságban megkezdődött az őszi nagyhalászat. a mintegy 1 800 holdnyi tavakból az idén 6 000 mázsa halat küldenek a piacokra. a hét végén elindult az első halszállítmány külföldre. az izletes tükörpontyokból 10 vagonnal visznek csehszlovákiába, de a halban gazdagabb tengerpartokba: olaszországba, a német demokratikus köztársaságba és a német szövetségi köztársaságba is szállítanak. /mti/

--

9.25/a

- 9 -

9.25/a
9.25/a

bb 17. két éves szakmai tanfolyamot végeznek a díszítő művészeti szakkörök vezetői borsod megyében

vid fm/tné szb fm

1963. október 5.

borsod megye művelődési otthonaiban 120 díszítőművészeti szakkör működik. ezekben - szakképzett vezetők irányításával - mintegy 2 400 asszony tevékenykedik. a szakkörök vezetői sok segítséget kapnak munkájukhoz. a tanács művelődésügyi osztálya és a nőtanács kezdeményezésére tavaly két éves továbbképző tanfolyamot indítottak részükre miskolcon, szerencsén és ózdon. az első évben 140 díszítőművészeti szakkörvezető ismerkedett meg alaposan borsod megye népművészeti értékeivel: a matyó, palóc és bodrogközi himzésekkel és az ezeken a tájakon élő emberek életével, szokásaival. a gyakorlati foglalkozásokat mindenütt a megye népművészei tartották. a tanfolyam második évében a szakkörvezetők a kalocsai, a sárközi, a recski, a buzsáki és a hevesi népi himzések eredetét és készítését tanulmányozták.

a szakkörvezetők jól hasznosítják a tanultakat. a különböző szakkörök például az elmúlt évben mintegy 80 kiállítást rendeztek, az idén pedig 140-et terveznek. a tanács művelődésügyi osztálya elhatározta, hogy ebben a hónapban újabb két éves szakkörvezetői tanfolyamot indít sátorajlajnyelen. /mti/

..-

bb 19. a csepeliek átadták az első exportra készült motorházmegmunkáló gépsort - 24 helyett 63 motorház óránként - a szovjetunió újabb 11 gépsort rendelt

i sl/sze szb vg

1963. október 5.

a csepel művek szerszámgépgyára az elmúlt egy-két évben - legalábbis gyártmányainak összetételét tekintve - 20-25 évet fiatalodott. az elavult szerszámgépek helyett a legkorszerűbb termelőeszközök, a többi között automatikus célgépsorok gyártására tért át. az első gépsorokat a dinamo villamosforgó gépgyárban szerelték fel, s a napokban első nagy exportrendelésüknek eleget téve, a szovjetunióknak is átadtak egy 32 méter hosszú motorházmegmunkáló célgépsort.

a most átadott berendezés több mint ötven furó-maró- és esztergáló szerszám egymáshoz kapcsolódó sora, s ezek a szerszámok egymásnak szinte kézről-kézre adják a nyers öntvényt mindaddig, amíg az teljesen megmunkált motorházzá nem alakul. valamennyi művelet, még az öntvény adagolása és a kész motorház elszállítása is emberi beavatkozás nélkül, teljesen automatikusan történik. a kisebb motorházakból 35, a nagyobbakból 55 másodpercenként jön le a gépsorról egy-egy példány. azokból a motorházakból, amelyekből a hagyományos gépeken eddig legfeljebb 24-et tudtak megmunkálni óránként, a gépsor egy óra alatt 63-at bocsát ki.

a 160 tonnás berendezés szétszerelése, csomagolása és utnak indítása körülbelül egy hónapig tart.

a most átadott berendezés egyben kitűnő vizsgamunkának is bizonyult. a szovjet külkereskedelem elismerésének kifejezéséül továbbá 11 motorházmegmunkáló gépsort rendelt Magyarországtól. /mti/

..-

9.40/a

- 10 -

9.41/a

bb 18. elkészült pécssett az új művelődési évad munkatervére

vid fm/tné-lm fm

1963. október 5.

a pécsi városi tanács népművelési csoportjának új munkatervére már tartalmazza a felszabadulás 20. évfordulója ünnepeinek előkészítését is. az évforduló alkalmából a városi tanács nagyszabású kiállítást rendez pécs husz éves fejlődéséről. az anyag összegyűjtését már megkezdték. a művelődési házak fotószakköre felvételeket készítenek azokról a középületekről, művelődési intézményekről, ipari létesítményekről, lakótelepekről, amelyek az utóbbi husz évben épültek. a legjobb felvételek szerzőit megjutalmazzák. a város öntevékeny művészegyütteseinek ünnepi műsora állítanak össze az évfordulóra, az öntevékeny kórusok pedig a kamarakórusok országos fesztiválját rendezik meg pécssett.

a munkaterv szerint az öntevékeny pécsi művészegyüttesek a jövőben gyakrabban látogatnak el a falvakba, a termelőszövetkezetekbe és az állami gazdaságokba, és gyakoribbá teszik az egymásközötti műsorcsereket is. a képzőművészek pécs-baranyai munkacsoportjának és a művészeti gimnázium tanárainak, növendékeinek közreműködésével képzőművészeti vándorkiállítást rendeznek a művelődési házakban és az üzemekben. az irodalom és a képzőművészet tehetséges művelőinek támogatására 20 000 forintot juttat a pécsi városi tanács nívódíjak és pályadíjak formájában. az ünnepi könyvnyéten a városi kizs-bizottsággal közösen megrendezik a józsef attila olvasómozgalomban részvevő fiatalok, olvasóköröket hoznak létre, amelyek szorosán együttműködnek majd az irodalmi színpadokkal. az utóbbiak műsoros esteken ismertetik meg az olvasókörök tagjait a legújabb könyvekkel. a tit keretében megalakítják a fiatal pécsi értelmiségiek klubját. /mti/

..-

bb 23. üzemi általános iskola ózdon

vid fm/tné-lm fm

1963. október 5.

az ózdi kohászati üzemekben mintegy 250, nagyjából 40 éven felüli olyan dolgozó van, aki nem végezte el annak idején az elemi iskolát. ezek részére - a nagyüzemi pártbizottság, illetve a tömegszervezetek és a vállalat vezetősége alsótagozatu üzemi általános iskolát szervezett. az iskolában egyelőre 60 „tanulóval” megkezdődött a tanítás. /mti/

9.45/a

9.46/a

..- 11 -

bb 21. negyven forinttal olcsóbban termelik a mész tonnáját az új tatabányai mészüzemben

vid te-lm szf

1963. október 5.

a június elején üzembehelyezett hetvenmillió forint költséggel épített, évi 72 000 tonnás teljesítményű új tatabányai mészüzem vezetői és dolgozói nagy várakozással figyelték, hogyan alakul a gyár kalóriafelhasználása, mert a mészmű tervezői azt ígérték, hogy lényegesen olcsóbb lesz a mészégetés, mint a régi leállított kemencékben. az eltelt csaknem négy hónap eredményei igazolták a tervezőket. az új üzemben 360 forintba, negyven forinttal kevesebbe kerül egy tonna mész égetése.

az is olcsóbbá tette a gyártást, hogy egy nehéz, sok kalóriaveszteséggel járó fizikai munkát megszüntettek. a régi kemencékből ugyanis kézi munkával szedték ki a meszet, s ezért a 900 fokos anyagot először te kellett hűteni. a hirtelen lehűlt kemence újra-melegítése sok kalóriát emésztett fel. az új üzemben gépek szedik ki a kiegészített meszet a kemencékből, s így nincs szükség a lehűtésre.

a munkások szívesen dolgoznak a tágas, szellős üzemben, ahol jóformán csak „statisztálnak”, a gépek mellett. hamar megtanulták a berendezések kezelését is és a kemencék üzembehelyezése óta már kétezer tonna meszet égettek terven felül./mti/

-.-

bb 22. „boros karavánok”, alföldről a dunántúlra - óriásprések könnyítik a szőlőtermés feldolgozását a mecsekvidéki állami pincegazdaságban

vid j-lm ká

1963. október 5.

a dél-dunántul híres borvidékein a sokévi átlaghoz képest 3 héttel korábban indult meg a szüret, s baranyában, valamint tolnában már befejezéshez közeledik a nagy munka. a mecsekvidéki állami pincegazdaságba éjjel-nappal érkeznek a musttal, borral telt hordók. a pincegazdaság összesen 100 zalai, somogyi, tolnai és baranyai termelőszövetkezettel áll kapcsolatban, amelyek eddig 80 000 hektoliter termés átadására vállaltak kötelezettséget, de ez a mennyiség várhatóan még növekszik. a szerződött mustból, borból eddig már 15 000 hektolitert szállítottak az átvételihelyekre. a bolyi és a paksi üzemben hatalmas présgépeket állított fel a pincegazdaság. egy-egy géppel naponta 200-300 mázsa szőlőt sajtolnak ki.

a mecsekvidéki állami pincegazdaság 50 000 hektoliter alföldi „vendégbor” kezelésére is vállalkozott az idén. a hatalmas hordókkal rakott, 10 tonnás teherautók egész karavánja szállítja bács megyéből, kecskemét, kiskőrös, baja környékéről a bort, mustot azokról a helyekről, ahol a gyors szüret miatt nem tudtak elegendő tárolóhelyet biztosítani az új termésnek./mti/

- 12 -

9.55/a

1030 Juli

bb 20. új vegyészgeneráció nevelkedik szolnokon

vid te szb szf

1963. október 5.

a szolnoki tiszamenti vegyiművek máris az ország egyik legnagyobb vegyipari központja. a folytonosan új meg új üzemekkel bővülő gyárnak minden évben több szakmunkásra, vegyészre és mérnökre van szüksége. jelenleg több mint négyszázan tanulnak a dolgozók közül, ami azt jelenti, hogy a gyár minden harmadik dolgozója valamilyen fokon képzi magát. száznál többen vannak azok, akik egyetemre, főiskolára, valamint középiskolába járnak. az üzem igényeinek megfelelően több tanfolyam működik, ahol a dolgozók elsajátíthatják egy-egy berendezés, vagy gépcsoport szakszerű kezelését. a vegyiművek további fejlesztésének és szakember igényének figyelembevételével az idén már tizenkét egyetemi és főiskolai hallgató kap társadalmi ösztöndíjat a gyártól. a jövő tanévben pedig vegyipari szakközépiskola indul a tiszaparti városban. három szakon, szerves vegyész, vegyipari gépész és egy vegyipari műszerész szakon szerezhetnek technikus oklevelet a hallgatók./mti/

-.-

bb 24. megyei vízvédelmi bizottság alakult komárom megyében

vid te szb ki

1963. október 5.

komárom megyében is évről-évre nagyobb gondot okoz a folyóvizek szennyeződése, a megyében ugyanis sok az olyan üzem, amelynek szennyvize károsan befolyásolja a vizek élővilágát. különösen ártalmasak a fenolszennyeződések, mert ezek a dunán egészen budapestig éreztetik hatásukat. a legtöbb fenolszennyvizet a megyében a dorogi szénfeldolgozó vegyipari vállalat „termeli”, ettől teljesen mentesítik a dunát, mert a tavasszal befejezik a nagy derítő építését. idekapcsolja majd be az ugyancsak erősen fenoltartalmú szennyvizét a tokodi üvegyár is. a megyében a duna másik legnagyobb szennyezője a komáromi kőolajipari vállalat szennyüzeme. itt is hatalmas derítőrendszer építését kezdték meg, annak a befejezése azonban nagyon elhúzódik. a dunát kilométeres szakaszon borító olajpata még már a víz öntisztulását is akadályozza. több kisebb, a dunától távolabb eső üzem, így például a tatabányai bogyár, az ászári keményítőgyár is erősen szennyezi a duna vizét, mert a befogadó patakok a dunába tokoltnak.

ezért rendkívül jelentős, hogy a folyóvizek szennyeződésének megakadályozására megyei vízvédelmi bizottságot hoztak létre. a bizottság ellenőrzi majd, hogy az üzemek megtartják-e azt a kormányrendeletet, amely megfelelő vitzisztító berendezések építését írja elő. ugyanakkor társadalmi aktivahálózattal - a gát- és csatornaőrök, az egészségügyi ellenőrök, a halász termelőszövetkezetek tagjai és a sporthorgászok bevonásával - széleskörű figyélő-szolgálatot szerveznek, így a megye legtávolabbi településein is figyelemmel tudják kísérni a legkisebb patakok helyzetét is./mti/

-.-

10.00/a

1030 Juli

- 13 -

bb 25. nagyszabású terv a borsodi falvak ivóvizellátására - 1980-ig elkészül a regionális vízmű és újabb nyolcvanhárom törpevízművet építenek

vid te-lm szf

1963. október 5.

Borsod megyében a községek egészséges ivóvíz ellátására már eddig is jelentős intézkedések történtek. A megye egyes vidékein azonban - többek között Ózdon, a Bodrogközi falvakban és a hegyközségekben - még ma is igen rossz az ivóvizellátás.

A megyei tanács építési és közlekedési osztálya kidolgozta a falusi vízellátás fejlesztésének távlati tervét. 1980-ig forrás-foglalásokra, kutak furására, új vízművek építésére és a csőhálózatok lefektetésére több mint 700 millió forintot költenek. A jelentős összegből többek között tovább építik a borsodi regionális vízművet. A mű építésének második szakaszában a Bán-patak völgyében hatezer köbméteres víztároló medencét alakítanak ki, amelyből 1965-ben már Ózdon, Dubicsánynak és Putnoknak naponta kétezer, a Kazincbarcikai ipartelepnek pedig négyezer köbméter vizet szolgáltatnak.

A legnagyobb munkára a mű harmadik szakaszának építésekor kerül sor. Ekkor készítik el a 6 millió köbméter víz összegyűjtésére alkalmas Lázabérci mesterséges tárolót. Az új víztároló felépítésével lehetővé válik, hogy 1980-ig újabb 30 község kapjon egészséges ivóvizet. Ezenkívül az elkövetkező 16 évben 83 településen - így Tarcalon, Bükkshentkeresztén, Gelejben, Sályban, Dédestapolcsányban és Monokon - tervezik új törpevízművek építését és több mint kétszáz helyen fúrnak vagy ásnak új kutat. 1980-ig a megyében előreláthatólag nyolc település fejlődik várossá. Ezek a helyeken új vízműveket létesítenek. Közművet kap a tiszaszederkényi új város. Az idén már el is készül és egyelőre tízezer lakást lát el. A távlati fejlesztési tervek megvalósításával a községi lakosok vízvezeték ellátottságát 1980-ig a jelenlegi tíz százalékról előreláthatólag 70 százalékra növelik. /mti/

--

bb 26. körzeti gépjavitó-műhelyek a szombathelyi járás termelőszövetkezeteiben

vid j-lm ká

1963. október 5.

Korszerű, jól felszerelt gépjavitó-műhelyt adtak át rendeltetésének a gencsapáti termelőszövetkezetekben. A szövetkezet ezzel nemcsak a saját gépparkjának javítását, karbantartását oldotta meg, hanem a szomszédos közös gazdaságokét is. A javító-műhelyben külön gépszerező-, kovács-, és bognárhelyiség van. A szövetkezet patronálójától, a szombathelyi járásműjavító vállalatától vásárolta meg új műhelyébe az esztergapadot, a villanyhegesztőt és a kézi szerszámokat.

A tervek szerint ebben az évben a szombathelyi járás újabb két szövetkezetében, Söptén és Vassurányban is létesítenek hasonló körzeti gépjavitó-műhelyt. /mti/

10.07/a

10.11.1963. L. L. L.

-14-

bb 27. csaknem 6000 bérlettulajdonosa van már a miskolci nemzeti színháznak

vid fm/tné szb fm

1963. október 5.

A miskolci nemzeti színház vezetősége az idén is arra törekszik, hogy tovább erősítse kapcsolatát a nagyüzemek dolgozóival. E szép feladat megoldását a közönségszervezőkön kívül segítik a színház baráti körének, a Déryné brigádnak tagjai is. A brigádtagok üzemekben már a nyári hónapokban felkeresték a szociális- és ifjúsági munkacsoportokat, és ismertették velük a fennállásának 140. évfordulóját ünneplő színház új műsortervét, a bemutásra kerülő színműveket. A baráti beszélgetések eredményeként a diósgyőri Lenin kohászati művekben például több mint 300 szociális- és ifjúsági brigádtag vásárolt színházi bérletet.

A bérletezés iránt hasonló érdeklődés nyilvánult meg az egyetemeken, az ipari tanuló intézetekben, a város környéki termelőszövetkezetekben és a bányászközségekben. A színháznak már csaknem hatezer bérlettulajdonosa van. Számos helyről, így többek között Szirmabesenyőről, Kazincbarcikáról, Sajószentpéterről, egy-egy bérleti előadásra külön-autóbuszokon utaznak a dolgozók. A színház vezetősége az íbusz-szal együttesen gondoskodik arról is, hogy a téli vasárnapokon a Miskolctól távolabb városok és községek lakói is megtekinthessék az előadásokat. Novemberben és decemberben például az ember tragédiájának előadására sátoraljajhelyről, színházi vonatot, indítanak. Egy-egy ilyen vonaton 500 színházkedvelő utazik majd Miskolcra. A színház a középiskolások részére szombat-délutánonként és vasárnap délelőtti órákban összesen 12 ifjúsági előadást szervez. Az ifjúsági előadásokra 2 100 bérletet bocsátottak ki. /mti/

--

bb 28. többszáz ezer nemesített szármóca- és fekete ribizli-tővet kapnak a termelőszövetkezetek fertődről

vid j szb ká

1963. október 5.

A fertődi növény-nemesítési és növénytermesztési kutató intézet, amely a boglyós gyümölcsök nemesítésével tette nevét ismertté, gondoskodik az új fajták elterjesztéséről is. Az idén őszszel a kiváló fertődi szármócaból 300 000 tővet adnak át a Győr-megyei termelőszövetkezeteknek. Feketeribizkéből ugyancsak több-száz ezer vessző kerül fertődről a közös gazdaságokba. /mti/

--

10.20/a

10.11.1963. L. L. L.

- 15 -

bb 25. nagyszabású terv a borsodi falvak ivóvizellátására - 1980-ig elkészül a regionális vízmű és újabb nyolcvanhárom törpevízművet építenek

vid te-lm szf

1963. október 5.

Borsod megyében a községek egészséges ivóvíz ellátására már eddig is jelentős intézkedések történtek. A megye egyes vidékein azonban - többek között Ózdon, a Bodrogközi falvakban és a hegyközségekben - még ma is igen rossz az ivóvizellátás.

A megyei tanács építési és közlekedési osztálya kidolgozta a falusi vízellátás fejlesztésének távlati tervét. 1980-ig forrás-foglalásokra, kutak furására, új vízművek építésére és a csőhálózatok lefektetésére több mint 700 millió forintot költenek. A jelentős összegből többek között tovább építik a borsodi regionális vízművet. A mű építésének második szakaszában a Bán-patak völgyében hatezer köbméteres víztároló medencét alakítanak ki, amelyből 1965-ben már ózdon, Dubicsánynak és Putnoknak naponta kétezer, a Kazincbarcikai ipartelepnek pedig négyezer köbméter vizet szolgáltatnak.

A legnagyobb munkára a mű harmadik szakaszának építésekor kerül sor. Ekkor készítik el a 6 millió köbméter víz összegyűjtésére alkalmas Lázabérci mesterséges tárolót. Az új víztároló felépítésével lehetővé válik, hogy 1980-ig újabb 30 község kapjon egészséges ivóvizet. Ezenkívül az elkövetkező 16 évben 83 településen - így Tarcalon, Bükk-szentkereszten, Gelejben, Sályban, Dédestapolcsányban és Monokon - tervezik új törpevízművek építését és több mint kétszáz helyen fúrnak vagy ásnak új kutat. 1980-ig a megyében előreláthatólag nyolc település fejlődik várossá. Ezek a helyeken új vízműveket létesítenek. Közművet kap a tiszaszederkényi új város. Az idén már el is készül és egyelőre tízezer lakást lát el. A távlati fejlesztési tervek megvalósításával a községi lakosok vízvezeték ellátottságát 1980-ig a jelenlegi tíz százalékról előreláthatólag 70 százalékra növelik. /mti/

..-

bb 26. körzeti gépjavitó-műhelyek a szombathelyi járás termelőszövetkezeteiben

vid j-lm ká

1963. október 5.

Korszerű, jól felszerelt gépjavitó-műhelyt adtak át rendeltetésének a gencsapáti termelőszövetkezetekben. A szövetkezet ezzel nemcsak a saját gépparkjának javítását, karbantartását oldotta meg, hanem a szomszédos közös gazdaságokét is. A javító-műhelyben külön gépszerező-, kovács-, és bogárnárhelyiség van. A szövetkezet patronálójától, a szombathelyi járásműjavító vállalatától vásárolta meg új műhelyébe az esztergapadot, a villanyhegesztőt és a kézi szerszámokat.

A tervek szerint ebben az évben a szombathelyi járás újabb két szövetkezetében, Söptén és Vassurányban is létesítenek hasonló körzeti gépjavitó-műhelyt. /mti/

10.07/a

10 k. *Lelw*

-14-

bb 27. csaknem 6000 bérlettulajdonosa van már a miskolci nemzeti színháznak

vid fm/tné szb fm

1963. október 5.

A miskolci nemzeti színház vezetősége az idén is arra törekszik, hogy tovább erősítse kapcsolatát a nagyüzemek dolgozóival. E szép feladat megoldását a közönségszervezőkön kívül segítik a színház baráti körének, a Déryné brigádnak tagjai is. A brigádtagok üzemekben már a nyári hónapokban felkeresték a szociális- és ifjúsági munkacsoportokat, és ismertették velük a fennállata és ifjúsági munkacsoportokat, és ismertették velük a fennállatának 140. évfordulóját ünneplő színház új műsortervét, a bemutatóra kerülő színműveket. A baráti beszélgetések eredményeként a diósgyőri Lenin kohászati művekben például több mint 300 szociális- és ifjúsági brigádtag vásárolt színházi bérletet.

A bérletezés iránt hasonló érdeklődés nyilvánult meg az egyetemen, az ipari tanulóintézetekben, a város környéki termelőszövetkezetekben és a bányászközségekben. A színháznak már csaknem hatezer bérlettulajdonosa van. Számos helyről, így többek között Szirmabesenyőről, Kazincbarcikáról, Sajószentpéterről, egy-egy bérleti előadásra külön-autóbuszokon utaznak a dolgozók. A színház vezetősége az íbusz-szal együttesen gondoskodik arról is, hogy a téli vasárnapokon a Miskolctól távolos városok és községek lakói is megtekinthessék az előadásokat. Novemberben és decemberben például az ember tragédiájának előadására Sátorajauhelyről „színházi vonatot”, indítanak. Egy-egy ilyen vonaton 500 színházkedvelő utazik majd Miskolcra. A színház a középiskolások részére szombat-délutánonként és vasárnap délelőttönként összesen 12 ifjúsági előadást szervez. Az ifjúsági előadásokra 2 100 bérletet bocsátottak ki. /mti/

..-

bb 28. többszázezer nemesített számaca- és fekete ribizli-tővet kapnak a termelőszövetkezetek fertődről

vid j szb ká

1963. október 5.

A fertődi növénynemesítési és növénytermesztési kutató intézet, amely a bogyós gyümölcsök nemesítésével tette nevét ismertté, gondoskodik az új fajták elterjesztéséről is. Az idén őszszel a kiváló fertődi számacaból 300 000 tővet adnak át a Győr-megyei termelőszövetkezeteknek. Feketeribizkéből ugyancsak több-százezer vessző kerül fertődről a közös gazdaságokba. /mti/

..-

10.20/a

10 k. *Lelw*

- 15 -

bb 29. megnyílt az esterházy-kincsek kiállítása az iparművészeti muzeumban - mátyás király kabátja, Lorántffy zsuzsanna selyempaplana a kiállításon

t tf/tm szb fm

1963. október 5.

a muzeumi hónap alkalmából nyitotta meg szombaton weiner miklós nádor főigazgató az iparművészeti muzeum legújabb kiállítását, amelyet az eddig helyreállított esterházy-kincsekből rendeztek.

az esterházy-gyűjtemény a muzeumnak az egyik legrégebbi időből származó és legértékesebb anyaga. a 16. század végén esterházy miklós nádor alapította a történelmi és művészeti szempontból rendkívül jelentős gyűjteményt. évszázadokon át franko várában őrizték, ezután bécsbe került, majd 1944-ben az esterházy család budai palotájába szállították. itt a háború alatt súlyosan megrongálódott, s 1949-ben csaknem romhalmazzá vált. megkezdtek a felbecsülhetetlen értékű műtárgyak restaurálását. a kiállítás anyagát mintegy félszáz műtárgyból - nagyrészt textiliákból és ötvös-remekből - válogatták össze.

a kiállítás legérdekesebb darabjai a több mint 300 éves perzsa falikárpit, - amelynek felújításán több hónapig dolgoztak a restaurátorok, - továbbá mátyás király aranszálakkal átszőtt kabátja, Lorántffy zsuzsanna igazgyönggyel díszített selyempaplana és esterházy miklós nádor vőlegényi dolmánya. magyar mester remekműve a mintegy félméteres zápolyai-serleg, drágakő-berakásokkal, már egy éve dolgoznak a szakemberek a több ezer darabból összeállított, úgynevezett dyana-serleg és egy drágakövekkel ékesített szinarany csemegéstál helyreállításán. bár teljesen még nem készültek el felújításukkal, a kiállításon ezeket is bemutatják. külön vitrinben látható a „tropheum estoriasiae”, című, rézmetszetekkel illusztrált családi album, amelyet Leopold Voigt bécsi nyomdász adott ki 1700-ban.

a kiállítást előreláthatólag az év végéig tartják nyitva. /mti/

12.10-/a

M. Z. L. L.

- 16 -

bb 30. emlékünnepség a kiskunhalasi thorma jános muzeumban

vid fm/tné-Lm fm

1963. október 5.

szombaton emlékünnepséget rendeztek a kiskunhalasi thorma jános muzeumban, ahol a muzeum névadójának több alkotását, köztük az „aradi vértanúk”, című festményét is őrzik. a város iskoláinak és kiszervezetének képviselői az 1848-as szabadságharc 13 hős tábornoka kivégzésének 114. évfordulója alkalmából koszorút helyeztek el az „aradi vértanúk”, című festmény előtt. /mti/

--

bb 31. vándorkiállítással kezdődött a muzeumi hónap pécs-baranyai programsorozata

vid fm/tén-Lm fm

1963. október 5.

a muzeumi hónap pécs-baranyai programsorozata a boly és dunaszekcső községekben szombaton megnyílt vándorkiállítással kezdődött el. a baranya történetét tárgyi és írásos emlékekkel szemléltető kiállítást 13 községben mutatják be, ezzel egyidőben 26 községben természettudományi, régészeti, történelmi és helytörténelmi, művészettörténelmi és néprajzi előadásokat tartanak. /mti/

--

bb 33. kínai grafikai kiállítás a műcsarnokban

t tf/sze-Lm fm

1963. október 5.

a műcsarnokban szombaton délben kínai grafikai kiállítás nyílt a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények közös rendezésében. hincz gyula kossuth-díjas festőművész mondott megnyitó beszédet. a megnyitón résztvett kiss károly, az elnöki tanács titkára, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, pataki jános, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára. ott volt a megnyitón csei ce-min, a kínai népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a nagykövetség több munkatársa.

a bemutató anyagát szecsuan tartomány hivatásos és öntevékeny grafikus-művészeinek mintegy hetven színes és fekete-fehér grafikáiból állították össze.

a műcsarnok új kiállítását október 20-ig tartják nyitva. /mti/

--

13.15/a

M. Z. L. L.

- 17 -

bb 32. fontos javaslatok a fővárosi közlekedés javítására

t nbj/sze szb vg

1963. október 5.

a városi közlekedési konferencia szombati - befejező - tanácskozásán szilágyi lajos, a fővárosi tanács építési és városrendezési osztályának vezetője „a városrendezés és a közlekedés új szintézise”, címmel tartott előadást.

kifejtette, hogy az évek során kidolgozott és már jóváhagyott huszéves városrendezési tervben messzemenően figyelembe vették a megnövekedett közlekedési igényeket. miután budapesten már kialakult a városszerkezet - amely meghatározza a közlekedés főutvonalait - a távlati fejlesztésben a legfontosabb feladat a főutvonalak korszerűsítése, a főutvonalak átbocsátó képességének növelése. külön foglalkozik a terv az országos főközlekedési utvonalak budapesti bevezető szakaszainak korszerűsítésével. a 2-es és a 3-as országos főközlekedési utak jelenlegi bevezető szakaszai helyett korszerű autópálya létesítését írja elő - a két ut egyesítését által - a kacsóh pongrác uton és annak meghosszabbításában. ugyanígy egyesíti a terv a 4-es és az 5-ös utak bevezetését a nagykőrösi ut nyomvonalában, az 1-es és a 7-es országos főközlekedési utak szintén egyesítve „futnak be”, budapestre budaörs község és a budaörsi repülőtér körül, a 6-os utat pedig budán a szerémi ut nyomvonalán tervezi bevezetni. a városrendezési terv előírja és megjelöli a meglévő forgalmi úthálózat kiegészítésének irányait is, így új duna-hidak és kishidak építését is. javasolja az úthálózat kiegészítését, például a budafoki ut, a fogarasi ut folytatásának megépítését, a soroksári ut, a nagy lajos király ut, a kerepesi ut, az illői ut szélesítését, új elkerülő szakaszok létesítését például a 11-es uton. a váci ut már nem szélesíthető szakaszának helyettesítésére a meyeri csárda és az újpesti vasúti hid között új dunaparti utat kíván létrehozni. meg kell oldani például a balassa bálint utca és a pozsonyi ut összeköttetését aluljáróval, a roosevelt téri, clark ádám téri csomópont átalakítását többszintűvé.

kelemen lajos, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese összegezte az elhangzott előadásokat, s ennek során több fontos megállapítást rögzített. hangsúlyozta, még nem lehet megállapítani, mikor lesz aktuális a jegyrendszer módosítása, de foglalkozni kell vele és gondolni kell különböző jegykiadó automaták kialakítására, kaulauz nélküli járművek közlekedtetésére. szólt arról is, hogy a fővárosi tanács megvizsgálta a „budapest husz éves közlekedésfejlesztési tervének alapjai és koncepciói”, című munkát. ez az első eset, hogy a főváros hosszabb távra közlekedési fejlesztési tervvel rendelkezik.

/folyt.köv./
13.50/a

1302 Lajos

- 18 -

bb 32. /fontos javaslatok... 1. folyt./- szb

megállapította, hogy a főváros közlekedésének ma - és sajnos még sokáig - a legégetőbb problémája a csomópontok rendezése. a korszerűsítést természetesen csak anyagi erőnkhez mérten tudjuk végrenajtani, annál is inkább, mert közben a legnagyobb forgalmi utakról - alul- vagy felüljárók segítségével - ki kell iktatni a vasuti sorompókat. idővel egyes csomópontokon és utvonalakon, különösen a belvárosban szükséges lesz a forgalom korlátozása. egyes időszakokban és egyes vonalakon le kell állítani a teherforgalmat, a rakodást és a parkolást. az értekezleten elhangzottak azt igazolták, nincs olyan járműtípus, amely egyedül kielégíthetné a sokféle igényt. ennek ellenére tipizálni kell, hogy azonos fődarabokból és elemekből főbbféle kocsitípust alakíthassunk ki. a közlekedési vállalatok sokat tettek a korszerű járműtípusok megteremtésében. szükséges azonban, hogy most már haladéktalanul az ipar vegye át ezek gyártását. a közlekedési vállalatoknak ugyanis az a feladatuk, hogy a forgalomra összpontosítsák az erőket.

kelemen lajos vb elnökhelyettes zárszava után a konferencia határozatokat fogadott el. állást foglalt a közlekedésfejlesztési tervek öt-öt évenkénti felülvizsgálata mellett, javasolja a rendszeres forgalomszámlálást, - beleértve a gyalogos forgalmat is - a jegyrendszer korszerűsítését. megállapítja: az úthálózat-fejlesztés rendkívül elmaradt, ezért az eddiginél sokkal gyorsabb ütemben kell folytatni a főutvonalak, a csomópontok korszerűsítését.

a fővárosi közlekedés fejlesztésére elhangzott javaslatokat a közlekedéstudományi egyesület hamarosan eljuttatja a kormányzat illetékes szerveihez. /mti/

--

bb 38. a szépművészeti múzeumban megnyitották a „leonardo, raffaello és más középtáji művészek”, című kiállítást

t tf/tné szb fm

1963. október 5.

a szépművészeti múzeumban szombaton délben került sor az országos múzeumi hónap legkiemelkedőbb eseményére, a „leonardo, raffaello, és más középtáji művészek”, című kiállítás megnyitására. az ünnepségen kishalódi stróbl zsigmond kétszeres kossuth-díjas szobrászművész mondott megnyitó beszédet.

a művészetrájonokok által régenvárt nagyszabású bemutató anyagában mintegy 50 világhírű olasz mester csaknem 200 felbecsülhetetlen értékű rajza, vázlata és tanulmánya szerepel. legnagyobb részük igen ritkán - némelyiket csak 10-15 évenként - láthatja a tárlátogató közönség, mert a többszázéves rajzlapoknak árt a fény. a múzeumban elsötétített tárlókban védik, óvják a pusztulástól az emberi kultúrának ezeket a pótolhatatlan remekait. /mti/

--

13.55/a

1404 Lajos

- 19 -

bb 34. új kiállítások a nemzeti muzeumban

k áe/tm szb fm

1963. október 5.

az országos muzeumi hónap alkalmából október 6-án, vasárnap két új időszak kiállítás nyílik a nemzeti muzeumban. a diszteremben a főúri és fejedelmi diszfégyverek gyűjteményét, a kandallóteremben pedig a történeti muzeum újkori osztályának ez évi szerzeményeit mutatják be a közönségnek. mindkét kiállítást - hétfő kivételével - naponta 10-18 óra között tekinthetik meg a látogatók. /mti/

--

bb 35. üllésen szombaton átadták az első kutat az olajtermelő vállalatnak

vid te szb ki

1963. október 5.

a csongrád megyei üllés község környékén az elmúlt másfél év alatt hat kutat fúrtak az alföldi gáz- és kőolajipari tröszt alföldi kőolajfúrési üzemének dolgozói. az elmúlt hetekben több kutatnál eredményes termelési próbákat tartottak, s megállapították, hogy valóságos kincset takar az üllési határ homokja. a kutatokat alulról felfelé haladva - megfelelő mérési módszerekkel - valósággal „letapogatták”, hogy megállapítsák, melyik réteg mit tartalmaz.

az 1-es számú kutnál a „belövésekkel”, illetve a cementdugózással 1166 méteres mélységben állapodtak meg, mert onnan 55 atmoszféra nyomással kitűnő minőségű olaj tör fel. a hat milliméteres fúvókán négy és fél köbméter olaj buzog fel óránként. centrifugákkal és laboratóriumi vizsgálattal megállapították, hogy a feltörő sűrű massa 80 százaléka olaj, a 15 százaléknál viz-olaj emulzió a fele szintén olaj, s ez könnyen szétválasztható a víztől. a kutatók szerint üllésen az alföld legjobb minőségű, úgynevezett könnyűolajára leltek, amely a legnagyobb százalékban tartalmaz könnyen lepárolható anyagokat, például benzint.

az 1-es számú kutat szombaton a kutatók átadták az alföldi olajtermelő vállalatnak, s rövidesen megindulnak az első üllési olajszállítványok. egyelőre nagy tartályokba gyűjtik a sűrű folyadékot, a mellé kiáramló, napi 14 000 köbméter földgázt pedig elégitik, hogy ne szennyezze a környék levegőjét. a gáz felhasználására akkor kerül sor, ha már több kut működik. /mti/

--

- 20 -

14.02/a

Mon Zuer

bb 37. időjárásjelentés

sze szb

1963. október 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. október 5-én, szombaton délben

szeles idő

az adriai ciklon a kárpát-medence felé mozog és főként ennek nyugati felét kiadós esőkkel öntözi. hazánkban tegnap felhős, enyhe volt az idő és szeged környékének kivételével országszerte megeredt az eső. szeghalomról zivatart is jelentettek. a nap a dunántulon egyáltalán nem, viszont a tiszántulon még 4-6 órán át keresztül kasul sütött. a csapadék mennyisége a barcs-miskolc vonaltól délkeletre 1-7, e vonaltól északnyugatra azonban 8-20, sőt mórton és veszprémben 21, baracson 22, romhányban 23, fonyódon és lentiben 24, királyréten 25, marcaliban 26, somogyszobon 37, iharoson 45, gyékényesen pedig 48 milliméter volt. a hőmérséklet napközben a dunántul nyugati részén csak 13-16, a dunántul keleti részén 17-20, a duna-tisza közén, a mátra-bükk környékén 20-27 az alföld többi részén viszont még 25-27 fokig emelkedett. ma hajnalban 10-15 fokig hült le a levegő. ma délelőtt országszerte erősen felhős volt az idő és sokfelé esett az eső.

■budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 16.7 fok volt, 3.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 752 milliméter, gyengén süllyedő irányzat.

várható időjárás vasárnap estig: ma erősen felhős idő, sokfelé esővel, holnap változó mennyiségű felhőzet, már kevesebb esővel. élénk, a dunántulon helyenként erős északi szél. a hőmérséklet keleten tovább csökken, nyugaton már alig változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 13-17 fok között.

a duna vízállása budapestnél 244 centiméter. /mti/

--

14.10/a

1416 Zuer

- 21 -

bb 36. véget ért a 2. magyar belgyógyász kongresszus

t ms/hné-Lm fm

1963. október 5.

Szombaton a magyar tudományos akadémián véget ért a 2. magyar belgyógyász kongresszus, amely mintegy másfélszáz külföldi vendég részvételével hat napon át tárgyalta a szív- és érbetegségek megelőzésének, felismerésének és gyógyításának kérdéseit.

p.e. Lukomszkij professzor, a világhírű szovjet kardiológus a magyar távirati iroda munkatársának adott nyilatkozatában a következőképpen jellemezte a kongresszust:

- a 2. magyar belgyógyász kongresszust a külföldi kutatók nagyszámu részvétele és különösen a kardiológia elsőrangú szaktekinthelyeinek jelenléte nagyszabásu nemzetközi jellegű kongresszusá tette. a tanácskozást lényegesen elősegítette a gondos, minden részletre kiterjedő rendezés.

- a tanácskozáson szóba kerültek a legfontosabb kardiológiai problémák: a koszorúsér-elégtelenség, a reumás szív-betegségek, a szív- és erek korszerű vizsgálati módszerei, a szívbetegségek sebészeti kezelésének lehetőségei, a veleszületett fejlődési rendellenességek műtéti korrekciója, a vizsgálati eljárásokról szóló előadások képet adtak a technika gyorsiramu fejlődéséről, de egyben azt is megmutatták, hogy a legkorszerűbb eszközök is csak növelik az ember - a vizsgáló - és gyógyító orvos-szerepét felelősségét és lehetőségeit. különösen érdekesek voltak az újabb katéteres vizsgálatokról szóló beszámolók.

- a tanácskozás egyik jelentőségét abban látom, hogy sok gyakorlati jellegű utmutatást nyújtott. e részben a szívizom infarktusanak tárgyalása volt különösen fontos. az előadások többek között az infarktussal kapcsolatos olyan szövődményekre hívták fel a figyelmet, amelyekre eddig kevés figyelmet fordítottak. tanulságosak voltak a fiatalok infarktusanak megelőzéséről és gyógyításáról elhangzottak is./mti/

--

14.15/a

- 22 -

420 2. oldal

bb 42. a borsod megyei képviselőcsoport ülése

vid fm/tné szb fm

1963. október 5.

a borsod megyei képviselőcsoport szombaton ülést tartott miskolcon. az értekezleten résztvett többek között cseterki lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a borsod megyei pártbizottság első titkára, blaha béla, a bányaiipari dolgozók szakszervezetének főtitkára és harmati sándor, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára. a tanácskozáson varga gáborné, a borsod megyei tanács vb. elnökhelyettese, a csoport elnöke ismertette a képviselői munka időszerű kérdéseit, majd cseterki lajos, a megye gazdasági helyzetéről és a további feladatokról tartott tájékoztatást. a beszámolókat vita követte. /mti/

--

bb 43. megnyitották az új győri képtárat

vid fm/tné szb fm

1963. október 5.

győrrött, az alkotmány utcai napoleon házban szombaton ünnepelesen felavatták a társadalmi összefogás eredményeként épített új képtárat. uzsoki andrás, a xantus jános muzeum igazgatójának üdvözlő szavai után dr. pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója méltatta vedres márk szobrászóművész munkásságát, akinek kisplasztikáiból emlékkiállítás rendeztek az új képtárban. ugyanakkor a kisteremben a czirákyak dénesfai kastélyából származó 19. század eleji szobaberendezést állították ki. /mti/

--

bb 41. szarka károly külügyminiszterhelyettes fogadta a sziriai arab köztársaság első magyarországi nagykövetét

k küm-Lm fm

1963. október 5.

szarka károly külügyminiszterhelyettes szombaton fogadta dr. ali assad khadjit, a sziriai arab köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét megbízólevelének a közeljövöben történő átadásával kapcsolatban./mti/

--

14.49/- szb

-23-

15 - 2. oldal

bb 39. tizenöt éves fennállását ünnepli katonaművészeink együttese - jubileumi kiállítás nyílt a néphadsereg központi klubjában

t vt/lk-lm fm

1963. október 5.

Jubileumi héttel ünnepli megalakulásának 15. évfordulóját a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese. az ünnepség első eseményeként szombaton délben a néphadsereg központi klubjának váci utcai helyiségében a 15 éves együttes életét, munkáját, eredményeit bemutató kiállítás nyílt. a megnyitón ott volt a honvédelmi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, továbbá kulturális életünk számos képviselője.

halász Antal ezredes, politikai főcsoportfőnök helyettes megnyitó beszédében méltatta a katonaművészek munkásságát. - az együttes - mondotta - a tömegkultúra szolgálatában másfél évtized alatt kivívta a legigényesebbek elismerését is és teljesítményei a katonaművész elnevezést rangos helyre emelték. a sikerekben gazdag másfél évtized, - amelyről ez a kiállítás beszámol, - méltán töltheti el jogos büszkeséggel a katonaművészeket.

az október 13-ig tartó jubileumi hét előadássorozata az együttes énekkarának 8-án sorra kerülő hangversenyével kezdődik. 9-én az „utazás a világ körül”, című vidám, zenés, táncos műsort, 10-én pedig az „erkel és kora”, című zenés összeállítást mutatják be a katonaművészek. október 11-én a színésztársulat előadja Örsi Ferenc: a kapitány című kétrészes színművét, majd a jubileumi hét október 13-án ünnepi díszelőadással zárul, amelyről a televízió is közvetítést ad. /mti/

--

bb 40. new-yorkba utazott a külügyminiszter első helyettese

k kum-lm fm

1963. október 5.

Mód Péter, a külügyminiszter első helyettese szombaton elutazott new-yorkba. mód Péter, Péter János külügyminiszter hazautazása után az ENSZ közgyűlés 18. ülésén résztvevő magyar küldöttséget fogja vezetni. /mti/

--

14.55/a

- 24 -

bb 44. az ndk amatőr fotóművészeinek kiállítása a kki bemutatótermében

t tf/tné szb fm

1963. október 5.

a kulturális kapcsolatok intézetének bemutató termében szombaton ünnepélyesen megnyitották a német demokratikus köztársaság amatőr fotóművészeinek kiállítását. az ünnepségen Ernst-Ulbrich Klock, az ndk budapesti nagykövetségének kulturális attaséja mondott beszédet. a megnyitón résztvett Darabos Iván, az MSZMP központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, Aczél György, a művelődésiügyi miniszter első helyettese és Erdélyi Károly külügyminiszter-helyettes ott volt a megnyitón Wilhelm Meißner, az ndk budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai testület több tagja.

a kiállítással az ndk amatőr fotósai - a két ország közötti kulturális csereegyezmény alapján - az év elején halléban és drezdában rendezett magyar fotóbemutatókat viszonozzák. mintegy száz - zömmel fekete-fehér - művészi felvétel ismerteti a német nép életét, munkáját, tudományos és kulturális eredményeit.

a bemutató október 20-ig tekinthető meg. /mti/

--

bb 45. befejezte budapesti tanácskozását az egb munkabizottsága

k sl/lk szb ki

1963. október 5.

a külkereskedelmi minisztérium rendezésében szeptember 30 és október 4-e között budapesten ülésezett az európai gazdasági bizottság egyik technikai szekciója, amely a gyorsan romló élelmiszerek szabványosításával foglalkozik. a budapesti tanácskozásokon plenáris ülés munkáját készítették elő, amelyre november folyamán genfben kerül sor.

a budapesti ülészen részt vett delegátusok megtekintették a baki állami gazdaság gyümölcsösét és nagy elismeréssel nyilatkoztak a látottakról. az ülészen befejezése alkalmából a külkereskedelmi minisztérium vacsorát adott a munkabizottság tagjainak tiszteletére. /mti/

--

15.00/lm

-25-

bb 46. nagymennyiségű levesbe való zöltség került forgalomba

i n. j. /tr szb ká

1963. október 5.

a nagyvásártelepre szombaton 72 vagon és 245 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 18 vagon étkezési burgonya, 6 vagon vöröshagyma, 1 vagon fokhagyma, 5 vagon fejeskáposzta, 2 vagon kelkáposzta, 2 vagon vöröskáposzta, 2 vagon paradicsom, 8 vagon zöld- és fehérpaprika, 2 vagon vegyes zöldség, 2 vagon vegyes gyümölcs, 6 vagon szőlő, 11 vagon alma, 2 vagon körte, 2 vagon tojás és 3 vagon vágottbaromfi.

a hétfői piac fontos cikke: a Levesbe való gyökérezöltség és a sárgarépa nagymennyiségben került forgalomba. a földművelésügyi minisztérium budapesti értékesítő vállalata a gyökérezöltséget különként 3-3.80, a sárgarépát 1.60-2 forintért árusította. a céklarépát különként 1.80, a főzötököt 1.50, a fejeskáposztát, 1.20, a piroskáposztát 2.20, a kelkáposztát 1.-1.40 forintért adták. megjelent a piacon a csomózott petrezselyemzöldje, fogyasztói ára csomónként 40 fillért. /mti/

..

bb 47. megnyitották a móri bornapokat

vid j szb ká

1963. október 5.

móron, a híres ezerjő hazájában megkezdődtek a hagyományos bornapok. szombaton délelőtti nagyzemai szőlő- és gyümölcstermelésről rendeztek ankétot, amelyen dr. fejes sándor, a földművelésügyi minisztérium főosztályvezetője tartott előadást. ezen a napon nyitották meg a bornapok alkalmával rendezett szőlő- és gyümölcs-fotó-, erdészeti- és vadászati kiállítást.

az ankét résztvevői megtekintették a móri állami gazdaság nagyzemai szőlő- és gyümölcstelepitéseit. /mti/

..

15.20/n

-26-

me

embargo: 22 óráig!

bb 48. magyar államférfiak üdvözlő távirata az ndk nemzeti ünnepe alkalmából

k küm vm hné sr

1963. október 5.

walter ulbricht elvtársnak,

a német demokratikus köztársaság államtanácsa elnökének,
a német szocialista egységpárt központi bizottsága első titkárának,

otto grotewohl elvtársnak,

a német demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnökének,

b e r l i n

kedves elvtársak!

a német demokratikus köztársaság megalapításának 14. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a forradalmi munkás-párti kormány, hazánk népe és a magunk nevében, szívből jövő elvtársi üdvözlőnként küldjük önöknek és a testvéri német demokratikus köztársaság népének.

a német demokratikus köztársaság dolgozói forradalmi harcokban edződött, nagymultu pártjuk, a német szocialista egységpárt vezetésével nagy sikereket értek el a szocializmus építésében, s eredményeikkel erősítették a szocializmus útján haladó népek nagy csatládját.

a német demokratikus köztársaság különösen fontos szerepet tölt be abban a küzdelemben, amelyet a népek a világ békéjéért, az imperializmus, a nyugatnémet militarizmus és revansizmus háborús tervei ellen folytatnak. a magyar nép, mint saját ügyét, támogatja a német nép békeszerető erőinek harcát a német békeszerződés megkötéséért, nyugat-berlin demilitarizált szabad várossá alakításáért.

pártjaink, kormányaink, népeink azonos nézeteket vallanak, s együtt küzdenek a külpolitika, a nemzetközi munkásmozgalom alapvető kérdéseiben, a marxizmus-leninizmus elvei alapján, a proletárinternacionalizmus szellemében harcolnak a nemzetközi kommunista mozgalom egységéért.

/folyt.köv./

15.25/n

-27-

me

/bb 48. magyar.....1.folyt./vm

nagy nemzeti ünnepük alkalmából további sikereket kívánunk önöknek és a német demokratikus köztársaság testvéri népének a szocialista építő munkában, a gazdaság és a kultúra fejlesztésében, az élet minden területén.

dobi istván,
a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke,

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára,
a magyar forradalmi munkás-paraszt
kormány elnöke.

x x x

péter jános külügyminiszter dr. lothar bolznak, az ndk miniszterelnökhelyettesének és külügyminiszterének küldött üdvözlő táviratot az évforduló alkalmából.

x x x

a szot elnöksége nevében brutyó jános főtitkár küldött üdvözlőt a szabad német szakszervezeti szövetség országos vezetőségének, a kisz központi bizottsága a szabad német ifjuság /fdj/ tanácsát, a magyar uttorók szövetsége pedig a thälmann-uttorószervezet központi tanácsát üdvözlte táviratban az évforduló alkalmából./mti/

15.40/n

- - -
-28-

me

bb#49. hétfői jelentés a földekről - a tervezettnél ezer holddal több rozst vetettek a nyiregyházi járásban - éjszaka is szállítják a kukoricaszárat békés megyében

vid ö kz/vm ká

1963. október 5.

a tiszaföldvári felhívás nyomán az elmúlt héten szerte az országban meggyorsult a szántás, vetés és ezzel összefüggő betakarítási munkák üteme. különösen szép eredmények születtek győrsopron megyében, ahol pedig az éghajlati adottságok miatt általában minden munka másfél-két héttel megkésik az országos átlaghoz mérten. a megye szövetkezeti gazdaságai már a hét közepén, a vállalt 5 százalékos túlteljesítést is figyelembe véve, a tervezett terület több mint 50 százalékát bevetették. a munkának a továbbiakban sincs akadálya: a vetésre kijelölt táblák 89 százalékán kész a magágy. jó ütemben halad a kapások betakarítása. a határban dolgozó traktorok közül 531 éjjel-nappal hasítja a barázdát. az ugyancsak hűvös éghajlatu, északi fekvésű borsod megyében mintegy 2.000 traktor és több ezer fogat dolgozik a tervezett 145.000 holdnyi vetés időbeni befejezésén. a szövetkezeti gazdaságok szerte a megyében értékes segítséget kapnak az ipari üzemektől. már ezideig 350 traktorvezetéshez értő ipari munkás tért vissza időszakosan a falvakba. segítségükkel számottevően növelhették a kettős műszakban dolgozó gépek számát. ipari munkások segítségével sikerült azonnal munkába állítani azt a 30 új erőgépet is, amelyet az utóbbi napokban kaptak a megye mezőgazdasági üzemei. a gyors javítást, illetve a gépek folyamatos munkáját segítik elő az üzemek azzal, hogy a hiányzó traktoralkatrészeket soron kívül elkészítik.

zala megye 17 közös gazdasága a hét végére letette a vetés gondját. 57 százalékos teljesítményével a megye a legjobbak között áll a buza-vetésterv teljesítésében. még ennél is jobb a lenti járás termelőszervezeteinek eredménye. ezen a vidéken a vetésterv háromnegyed részét máris teljesítették. sokan feliratkoztak a vetéssel végzett közös gazdaságok sorába nógrád megyében is. a megye egészét tekintve azonban itt még sok a tennivaló. ilyen körülmények között különösen figyelemreméltó, hogy a vetéssel végzett termelőszervezetek felajánlották segítségüket gyengébb szomszédainak. a zsuny-pusztai dózsa termelőszervezetből például két traktort küldtek át hollókőre. hasonló segítséget nyújt megkésőbb szomszédainak a diósjenői, a zagyvarónai és a tolmácsi termelőszervezet is.

szolnok megye hortobágyiszéli kerületében, a tiszafüredi járásban csaknem 11.000 hold kenyérgabonát vetnek az idén. a tervnek eddig körülbelül 40 százalékát teljesítették, a talájelőkészítéssel pedig mintegy 7.000 holdon végeztek. a munka még gyorsabb ütemű előrenaladását az utóbbi napokban észrevehetően akadályozta néhány termelőszervezet késlekedése. a nagyiváni új uton, a tiszaiigari és a tiszaszőlősi petőfi termelőszervezetben még egyetlen holdon sem vágták le a kukoricaszárát, pedig a letakarítatlan terület jelentős része vetésre vár.
/folyt.köv./

me

17.20 rj

- 29 -

bb 49. /hétvégi ... 1. folyt./ m

a neves megyei vezetők, szakemberek a hét második felében megvizsgálták a gyöngyösi és a hevesi járásban az időszéri munkák helyzetét. mint megállapították, a tervezett terület mintegy 38 százaléka került eddig földbe a mag. akadályozza a munkát, hogy sok szövetkezetben vontatottan halad a kukorica betakarítása, noha nagy területen akarnak kukorica után búzát vetni. néhány helyen komoly bajok vannak a gépállomási traktorok teljesítményével. mint a bizottság megállapította, egyes helyeken csak formálisan, „szervezték”, meg a kettős műszakot. a két műszak között 3-4 óra is eltelik a váltással, s így természetesen a teljesítmények is alacsonyak. az atkári gépállomási traktorai a kimutatás szerint naponta 6 normálholdat szántanak, de az adácsi béke termelőszövetkezet határában dolgozó gépállomási traktor napi teljesítménye már csak két és fél holdnyi szántás.

bács megyében az utóbbi napokban bizottságok járták be a hártárt. az ellenőrzések sok visszasságra derítettek fényt. a petőfiszállási szabadság termelőszövetkezetben például kevesebb volt a bevetett terület, mint amennyit jelentettek. a kiskunfélegyházi bem józsef termelőszövetkezetben a munka minőségével voltak bajok, a takarmánykeverék egy részét újra kellett vetni. a megvizsgált közös gazdaságok többségében azonban mind a teljesítmény, mind pedig a minőség tekintetében jó tapasztalatokat szereztek a bizottságok: a hét-végi szítáló eső ebben a megyében már az összes kalászosok 70 százaléka a földben találta. a búzának ugyanekkorra 42 százaléka vetették el. az utóbbi napokban azonban lassult az ütem, s szombaton a tervhez viszonyítva már mintegy 1.500 hold buzavetéssel adósak maradtak a bács megyei közös gazdaságok. a megtorpanást elsősorban a betakarítás és a szállítások rovására írható. mindkét munka szervezettségén javítani kell. zavart okozott a vetőmagszállítás akadozása is. a malomipari és terményforgalmi vállalat az utóbbi napokban 12 vagon főképpen buza vetőmaggal maradt adósa a termelőszövetkezeteknek. a madarasi dózsa termelőszövetkezetben emiatt állt napokig a munka, míg végül is lemondtak a nemesített vetőmag használatáról és sajáttermesztésű gabonájukat vetették el. a munka meggyorsítására megfelelő intézkedések történtek. a szállító eszközöket éjjel-nappal üzemeltetik, gyorsultak a vetőmag szállítások. egyik legfontosabb gabonatermő vidékünkön - békés megyében - az elmúlt héten megháromszorozódott a kenyérgabona vetések területe. a jó eredmény annak köszönhető, hogy a szövetkezeti gazdaságok mindenütt határozott intézkedéseket hoztak a kukoricabetakarítás meggyorsítására. a vidék sok szövetkezeti gazdaságában éjjel is szállítják a kukoricaszárakat.

szabolcs-szatmár megye nyiregyházi járásában a 46 termelőszövetkezet közül mindössze 4 van olyan, amely a rozsvetésben már csak az 5 százalékos túlteljesítéssel adós, a többiek ennek is eleget tettek: a tervezettnél kereken ezer holddal nagyobb területet vetettek be rozssal. most a buza vetésére koncentrálnak a munkaerőt. október 20-ra ezzel is végeznek. /mti/

17.28/n

- 30 -

bb 50. a 40. heti Lottó nyereményjegyzék

tm vm

1963. október 5.

a 40. játékhetre beérkezett 5,017.950 darab Lottószelvény. öt-találat nem volt. négy találatot 57 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 66.026.25 forint. három találatot 3.782 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 497.50 forint. a két-találatos szelvények száma 104.241 darab. ezekre egyenként 18.10 forintot fizetnek./mti/

- . -

bb 53. az egressy klub felhívása

k hi/tm vm sr

1963. október 5.

az egressy klub felvételt hirdet modern táncklubjába. a modern tánc alapismereteivel rendelkező fiatalok októberben minden hétfőn és kedden, 19 és 21 óra között jelentkezhetnek az egressy művelődési házban, tizenegyedik kerület, fehérvári ut 47./telefon 266-292/ a párok résztvesznek majd a megalakuló budapesti báli bizottság bemutató csoportjában./mti/

- . -

bb 54. kigyulladt a transzformátordoboz

sr vm

1963. október 5.

szombaton a reggeli órákban a tizenegyedik kerület, thökölly ut és a mexikói ut kereszteződésénél a villanyoszlopon levő transzformátordoboz ismeretlen okból kigyulladt s a tüz átterjedt az abból kihuzódó kábelekre is. a tűzoltóság a tüzet eloltotta. a történetek miatt a 67-es jelzésű villamos vonalán a forgalom 5.45 -től 7.25-óráig szünetelt./mti/

- . -

bb 56. a novisadi matica szrpszka irodalmi társaság ajándéka a pécsi tanárképző főiskolának

vid fm/tné vm fm

1963. október 5.

a novi-sadi matica szrpszka irodalmi társaság 300 kötet szerb-horvát nyelvű szépirodalmi művet ajándékozott a pécsi tanárképző főiskolának, ahol a délszláv nyelvű iskolák részére képeznek tanárokat. a könyveket dr.dusan csalics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete adta át a főiskola vezetőinek./mti/

- . -

17.40 rj

- 31 -

me

bb 52. megkezdődtek a 7. budapesti nemzetközi zenei versenyek
1963. október 5.

t ol/lk/m/fm

a zeneművészeti főiskolán szombaton megkezdődtek a budapesti nemzetközi zenei versenyek. ezúttal hetedszer rendezik meg magyarországon a fiatal hazai és külföldi művészek seregszemléjét. az egy héttig tartó nagyszabású versenyen mintegy 20 ország százánál több fiatal művésze lép zsüri elé.

a nagy vetélkedő három szakaszban folyik. a szonáta- és a vonósnégyes verseny weiner leónak, a nagy magyar komponistának és zenepedagógusnak állít emléket, a csellóverseny pedig a magyar nép tiszteletét fejezi ki pablo casals, a legnagyobb élő gordonkaművész iránt. a zsüriikben nemzetközi tekintélyű pedagógusok, művészek és világhírű zenei szakemberek foglalnak helyet.

a verseny első napján, szombaton a zeneművészeti főiskolán megtartotta alakuló ülését a gordonkaverseny zsürije. barna andrásné, a művelődésügyi minisztérium színházi és zenei főigazgatóságának osztályvezetője üdvözölte a zsüri-tagokat, majd farkas ferenc kossuth-díjas zeneszerző, főiskolai tanár, a zsüri elnöke mutatta be egymásnak a zsüri-tagokat.

a gordonka-zsüri tagjai valamennyien világszerte ismert művészek. a zsüriiben foglal helyet radu aldulescu, a román népköltársaság állami díjas érdemes művésze, banda ede kossuth-díjas gordonkaművész, a zeneművészeti főiskola tanára, gaspar cassado olasz gordonkaművész, dénes vera érdemes művész liszt-díjas főiskolai tanár, maurice eisenberg, az international cello centre igazgatója, lev ginszburg, a moszkvai konzervatórium tanára, a zenetudományok kandidátusa, hartman imre, a mexikói orquesta camara de bellas artes művészeti vezetője, kadosa pál kossuth-díjas kiváló művész, főiskolai tanár, richard krotschak, a bécsi zeneművészeti főiskola tanára, lukács pál érdemes művész, főiskolai tanár, maurice marechal, a párizsi conservatoire de musique mesteriskolájának tanára. milos sadlo gordonkaművész, a prágai zeneművészeti főiskola tanára, kazimierz wilkomirski, a wroclawi és a varsói zeneakadémia tanára.

szombaton délután megkezdődtek a gordonka-verseny elődöntői. az első napon 11 versenyző, köztük három magyar gordonkaművész lépett dobogóra. a gordonkaversenyek minden résztvevője a szabadon választott műveken kívül kötelező számként frescobaldi-cassado: toccata, bartók: 1. rapszódia, popper: tündértánc című művét adja elő. a gordonkaverseny elődöntői négy napig tartanak és a zsüri kedden dönt arról, kik jutnak tovább a középdöntőbe. /mti/

...-

17.45/n

-32-

bb 51. kevesebb eső, erős északi szél vasárnap

i ie vm ká

1963. október 5.

a hét végére egyelőre végeszakadt a derűs, száraz, őszi napok hosszu sorának: a szombatra virradó éjszaka megkezdődtek az országos esők. szombat reggelig szeged környékét kivéve az ország egész területe kapott csapadékot, de a szombati napon már ezen a száraz területen, is esett. péntek reggeltől szombat reggelig a barcs-miskolc vonaltól keletre fekvő országrészen 1-7 milliméter csapadék hullott, a nyugati területeken pedig átlagosan 8-20 milliméter. az ország legcsapadékosabb pontján, gyékényesen 48 milliméter eső hullott. az országos eső szombaton folytatódott, a legerősebben továbbra is nyugaton, főleg sopron és szentgotthárd környékén

a bőséges csapadék csökkentette a nagy hőmérsékleti különbségeket, bár, szemben a sopron környéki 10 fokos hőmérséklettel, debrecenben még szombaton délben is 21 fokot mutatott a hőmérő. a csapadék hatására azonban vasárnapra már a hőmérséklet csaknem teljes kiegyenlítődése várható. nyugaton alig változik, keleten azonban erősen csökken, s így a vasárnapi maximumok előreláthatóan 13-17 fok körül alakulnak ki.

esőből vasárnap már jóval kevesebbet kapunk, a felhőzet felszakadozik, s helyenként napsütésre is számíthatunk. az idő azonban mégsem lesz kellemes, mert az egész országban élénk, sőt, egyes helyeken igen erős lesz a hideg északi szél./mti/

...-

bb 58. jean robin

i ol/tr vm fm

1963. október 5.

a théâtre des champs elysées művészeti igazgatója, a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására budapestre érkezett. a francia vendég a budapesti zenei hetek alkalmából 15 napot tölt magyarországon. /mti/

...-

17.55/m

- 33 -

le

bb 57. „észak-amerikai indiánok,, címmel kiállítás nyílt a néprajzi muzeumban

t ol/tr/m/fm

1963. október 5.

Szombaton a néprajzi muzeumban „észak-amerikai indiánok,, címmel megnyílt a drezdai néprajzi muzeum anyagából rendezett kiállítás, amelyet a lipcsei, a prágai, és a magyar néprajzi muzeumok gyűjteményeinek több érdekes darabjával egészítették ki.

A kiállítást dr. Siegfried Wolf, a drezdai néprajzi muzeum igazgatója nyitotta meg. Jelen volt a megnyitón dr. Balassa Iván, a művelődésügyi minisztérium osztályvezetője, továbbá kulturális és társadalmi életünk számos képviselője. Ott volt Ullrich Klock, az ndk budapesti nagykövetségének kulturális attaséja is.

A kiállításon az észak-amerikai préri-indiánok öltözékeit, harci- és vadász eszközeit, szertartási tárgyait mutatják be.
/mti/

bb 55. közlekedési balesetek

i k/j/m/sr

1963. október 5.

A 2/a. kerületben, a Hidegkúti út 41-43. szám előtt Papp Ferenc 35 éves vágár el 61-60 rendszámú motorkerékpárjával elütötte Kucsera Sándorné 51 éves budapesti lakost. A baleset következtében Kucseráné súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. A balesetet a motorkerékpár vezető figyelmetlensége okozta.

A 2. kerületi Szépvölgyi út és Pusztaszeri út torkolatánál Hegedűs István 15 éves tanuló kerékpárjával összeütközött az ab 37-71 rendszámú személygépkocsival. A baleset következtében a kerékpáros súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. A mentők az István kórházba szállították. A balesetet Krinkler Rudolf 44 éves gépkocsivezető okozta, aki nem adta meg az elsőbbséget a kerékpárosnak.
/mti/

18.05

- 34 -

me

bb 59. előkészítették az új termelőszövetkezeti jogszabályzatot - szakosztályüléseken beszélte meg az időszerű problémákat a 6. jogászkongresszus

vid/tm/m/sr

1963. október 5.

Szombaton folytatta tanácskozását a magyar jogász szövetség 6. kongresszusa hévizen. A résztvevők két szakosztályülésen beszéltek meg az időszerű problémákat. Az államjogi, államigazgatási és pénzügyi szakosztály tanácskozásán dr. Beer János egyetemi tanár az államigazgatási munka színvonalának emeléséről beszélt. Hangsúlyozta, ennek alapvető feltétele, hogy az államigazgatásban dolgozók magasabb jogi, vagy egyéb képesítést nyerjenek.

A büntető és büntetőeljárás-jogi szakosztály dr. Csendes Károlynak, a legfőbb ügyész helyettesének előadása alapján vitatta meg a büntetőeljárás újabb módszereit. A szakemberek hangsúlyozták a nyilvánosság sokoldalú jelentőségét és a nyomozati és bírósági munkán belüli nevelés fontosságát. Megállapították, hogy a törvényes alapokon álló védelem nagy segítséget nyújt az igazságszolgáltatásban.

Dr. Szilbereky Jenő igazságügyminiszterhelyettes a polgári jogi szakosztály-ülésen elmondta, hogy a jelentős társadalmi előrehaladás nemcsak lehetővé teszi, hanem sürgeti is a követelmények emelését az állampolgároknál és az állami és gazdasági szerveknél. Fokozódtak a követelmények a terv teljesítésével és a szállítási feladatok elvégzésével kapcsolatosan, ezt mindinkább szem előtt kell tartaniuk a jogászoknak is.

A mezőgazdasági szakosztály tanácskozása mintegy előkészítője volt a most készülő termelőszövetkezeti jogszabályzatnak. Dr. Molnár Imrének, a földművelésügyi minisztérium titkársága vezetőjének beszámolója és a korreferátumok egybehangzóan megállapították, hogy a közös gazdaságok nagyarányú fejlődése újabb törvények alkotását tette szükségessé. A jelenleg érvényben lévő rendelet jellegénél fogva már nem időszerű. A törvényeknek ugyanis már nem a közös gazdaságok kialakítását, hanem azok megszilárdítását kell szolgálniuk.

A továbbiakban a munkajogi szakosztály megbeszélte a munka díjazásának egyes jogi kérdéseit. A nemzetközi szakosztály dr. Herczeg Gézának, az állami jogtudományi intézet munkatársának „a nemzetközi kereskedelem szabadsága és a közös piac,, című előadását vitatta meg.

/folyt.köv./

n

18.15/n

-35-

me

bb 59. /előkészítették ... 1. folyt./ m

a szakosztályok utolsó tanácskozása és egyben a 6. jogászkongresszus dr. havasi győzőnek, a központi döntőbizottság bírájának „gazdaságpolitikai elvek érvényesülése a szállítási szerződésekből”, című előadásával ért véget.

a jogászkongresszus alkalmából az országgyűlési könyvtár a hévízi béke étteremben kiállítást rendezett. több ezer ember tekintette meg az összegyűjtött jogi munkákat és a közgazdasági és jogi könyvkiadó legújabbán megjelent külföldi és hazai szakkönyveit. /mti/

bb 60. haláleset munka közben

i lt/j/m/sr

1963. október 5.

a 10. kerület, cserkesz utca 76. szám alatti kőbányai gyógyszerárugyárban munka közben meghalt urbán gyula 52 éves vegyipari szakmunkás, budapesti lakos. megállapították, hogy urbán minden utasítás nélkül lement egy földbe épített 1800 literes tartályba, annak tisztítása céljából. a tartályban, ahol utoljára kloroformot tároltak, rosszul lett, s eszméletét veszítette. a segítségére sietett három munkatársa szintén rosszul lett. a kórányit kórházból gyógykezelés után hazaengedték őket. urbán gyulát a tüzoltók holtan emelték ki a tartályból. a balesettel kapcsolatban megindult a vizsgálat. /mti/

18.30/n

-36-

b 61. kabay jános-émlékkiállítás tiszavasváriban

vid fm/tné vm fm

1963. október 5.

a tiszavasvári muzeumban szombaton este megnyílt kabay jános emlékkiállítása. gazdag anyag szemlélteti az alkaloida vegyészeti gyár fejlődését s bemutatják azokat a kezdetleges termelőeszközöket is, amelyeknek egy részét a gyár megalapítója, kabay jános gyógyszerész saját maga készítette, vagy készítettett helybeli kismesterekkel. /mti/

bb 62. budapestre érkezett szigeti józsef hegedűművész

k áe/gg vm sr

1963. október 5.

a hetedik budapesti nemzetközi zenei versenyek alkalmából szombaton délután budapestre érkezett szigeti józsef hegedűművész. a svájcban élő világhírű mester a diszelnöki tisztséget tölti be a zenei versenyeken. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent kun imre, a zenei versenyek titkára, vadász lászló, a művelődésügyi minisztérium színházi-és zenei főigazgatóságának vezetője, minály andrás zeneművész, solymos péter, a magyar zeneművészek szövetségének szakosztályelnöke, valamint a zenei élet több más képviselője. /mti/

-37-

bb 63. időjárásjelentés

gg/m/La

1963. október 5.

a meteorológiai intézet jelenti október 5-én, szombaton 19 órakor:

szeles idő

várható időjárás vasárnap estig: változó mennyiségű felhőzet, már kevesebb esővel. élénk, helyenként erős északi szél. a hőmérséklet keleten tovább csökken, nyugaton már alig változik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap:

13-17 fok között. /mti/

bb 64. német párttörténészek magyarországi látogatása

i ms/gg/m/sr

1963. október 5.

az mszmp központi bizottsága párttörténeti intézetének vendégeként budapestre érkezett dr. roland bauer, a német szocialista egységpárt központi bizottsága marxizmus-leninizmus intézetének igazgatója és dr. horst marobach, az intézet marx-engels osztályának vezetője. tanulmányozzák a magyar párttörténeti intézet munkáját és tájékoztatják a magyar párttörténészeket a német párttörténeti kutatás és feldolgozás helyzetéről, problémáiról. /mti/

-. -

le

20.00/n

-38-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. u. 6-7. Telefon: 189-490, 359-660

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 6.

bb 1. minta ipartelepét létesítenek síófokon

vid te-lm bs

1963. október 6.

a magyar tenger legforgalmasabb üdülőhelyének, síófok rendezésének fő problémáját a lakott területen levő számos üzem és vállalat jelenti. ezeket ki kell telepíteni a fürdőtelepről, illetve a községből, hogy ne zavarják az üdülőket pihenésükben, szórakozásukban. a probléma megoldására a 7-es főútvonal és a balatonszabadiba vezető út között mintegy 60 holdas területen megkezdődött az új ipari negyed helyének kisajátítása. az ide telepítendő vállalatok igényeinek megfelelően készülnek a tervek. az országos tervhivatal 58 millió forintot irányzott elő, azzal a céllal, hogy itt építsék föl az ország első minta ipartelepét.

az üzemek, vállalatok részére sok közös helyiség, konyha, ebédlő, fürdő, kulturterem épül. jónéhány vállalat raktározási gondjait könnyítik majd meg azzal, hogy közös anyagraktárakat építenek.

új üzem telepítéséről is tárgyaltak a községi vezetők. szó van a tanninex vállalat export kesztyűgyártó részlegének itteni megalapításáról, ahol 160-180 munkást foglalkoztatnának, továbbá egy tekerceslő gépjavitó üzem felállításáról. /mti/

-. -

bb 2. szécsi kálmán pécsi festő

i vid/fm-lm fm

1963. október 6.

a budapesti indonéz nagykövetség útján három képet küldött ajánlókba dr. sukarno indonéz köztársasági elnöknek. a nagykövetség levélben tolmácsolta az elnök köszönetét. /mti/

-. -

9.30/lm

-1-

me